

COGreen
COMMUNITY-BASED ACTION
FOR A GREEN TRANSITION

EVENT 5
Ενδυνάμωση των τοπικών
κοινοτήτων σε συμμετοχικές
διαδικασίες
Co-Green σεμινάριο
14 Νοεμβρίου 2023
14:00 - 16:30

Co-funded by
the European Union

CO-Green – “COmmunity-based action for a GREEN transition”

Επιδιώκει την ανταλλαγή εμπειριών σε συμμετοχικές διαδικασίες
και πρακτικές ανάμεσα σε τοπικές κοινότητες σε 4 χώρες
– Ελλάδα, Ιταλία, Πολωνία, Κροατία -
σχετικά με την πράσινη μετάβαση,
την αξιολόγησή των πρακτικών αυτών,
τη διαμόρφωση μεθοδολογίας συμμετοχικής πράσινης μετάβασης,
και την αξιοποίηση της σε ευρύτερο πλαίσιο

COGreen
COMMUNITY-BASED ACTION
FOR A GREEN TRANSITION

Co-funded by
the European Union

Κεντρικό στοιχείο της παρέμβασης **CO-Green** είναι η εκπαίδευση μιας ομάδας ατόμων σε κάθε χώρα που θα ενεργήσουν ως «Πράσινοι Διαμεσολαβητές»
Green Activators

Οι Πράσινοι Μεσολαβητές είναι πολίτες από την περιοχή παρέμβασης με στόχο την κινητοποίηση της τοπικής κοινωνίας

Ο ρόλος τους απαιτεί ορισμένες σημαντικές δεξιότητες και ικανότητες, όπως:

να μπορούν να κατανοήσουν τις ανάγκες της τοπικής κοινωνίας για πράσινη μετάβαση και να διερευνήσουν δυνατότητες πράσινης ανάπτυξης

να μπορούν να διεξάγουν απλή έρευνα, μέσω συζήτησης, ερωτηματολογίων, παρατήρησης

να μπορούν να παρακινήσουν τους πολίτες σε ενεργό συμμετοχή στα κοινά
να έχουν δεξιότητες διαπραγμάτευσης και επικοινωνίας

Ο Δήμος Καρδίτσας σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Ακαδημία για τη Βιώσιμη Αγροτική Ανάπτυξη - EURACADEMY συμμετέχουν στο έργο ως εταίροι μαζί με τους

- CAL Association (PL) – Coordinator,
- Nikolaus Copernicus University (PL),
  - University of Rijeka (HR),
  - Udruga Zmergo (HR),
- National Forum of the Third Sector (IT),
- Universita Degli Studi Di Roma Tor Vergata (IT).

Τοπικοί Φορείς

- Ενεργειακή Κοινότητα Καρδίτσας (ΕΣΕΚ) ΣΥΝ.ΠΕ
- Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Τμήμα Δασολογίας, Επιστημών Ξύλου και Σχεδιασμού
- Αναπτυξιακή Εταιρεία Καρδίτσας (ΑΝ.ΚΑ ΑΕ)
- Κέντρο Εκπαίδευσης για το Περιβάλλον και την Αειφορία (Κ.Ε.ΠΕ.Α.) Μουζακίου
- ΤΕΕ Καρδίτσας
- Δήμος Λίμνης Ν. Πλαστήρα
- Εργατικό Κέντρο Καρδίτσας
- 1ο Πειραματικό ΓΕΛ Καρδίτσας - Όμιλος “Κλιματική αλλαγή-Κλιματική κρίση”
- Ίταμος - Μουζάκι ΑΜΚΕ
- Ελληνικός Ορειβατικός Σύλλογος Καρδίτσας (ΕΟΣΚ)
- Οξυγόνο των Αγράφων Κοιν.Σ.Επ.
- Κέντρο Γυναικών Καρδίτσας ΑΜΚΕ
- Villagers of Greece – VOG
- Ecooperativa ΑΜΚΕ

Τα δομικά στοιχεία της μεθοδολογίας CO Green:

Βήμα 1

Από τον κατακερματισμό στη δικτύωση

Βήμα 2

Από την απάθεια στην ενεργοποίηση της κοινότητας

Βήμα 3

Από την ενεργοποίηση στη συμμετοχή

Οριζόντιες ενέργειες

Επικοινωνία και Διάχυση
Συμμετοχική Αξιολόγηση
Αξιολόγηση επιπτώσεων

Our Methodological Building Blocks

Step 1: From fragmentation to networking

- Connect local stakeholder groups in multi-actor local networks
- Organize targeted communication and conduct in-depth diagnosis tasks
- Support team building and create a preliminary informal network

Step 2: From apathy to community activation

- Select and train animators/community activators
- Promote active participation of citizens and stakeholders
- Raise awareness and create critical mass within the community

Step 3: From activation to engagement

- Set green issues and accept different sub-communities addressing them
- Negotiate shared solutions for common actions
- Implement the common actions through detailed planning and launch

Horizontal activities

- Communication and dissemination with the broader public and interested audiences
  - Participatory ongoing evaluation
  - Monitoring progress toward measurable objectives
  - Evaluating impact and qualitative dimensions
- Collecting data through interviews, focus groups, etc.

ΤΟ CO-GREEN ΕΙΝΑΙ ΕΔΩ!

1. ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΑ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΑΡΞΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝ-ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΤΟΠΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ

Δεκέμβριος 2022 -
Ιανουάριος 2023

ΣΕ ΠΟΙΑ "ΠΡΑΣΙΝΑ" ΘΕΜΑΤΑ ΘΕΛΟΥΜΕ ΝΑ ΕΡΓΑΣΤΟΥΜΕ;

2. ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ. ΔΙΕΘΝΕΣ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ (Βαρσοβία, Ιανουάριος 2023)

Φεβρουάριος-Μάιος
2023

ΑΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΟΥΜΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ!

3. ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΤΟΥΣ ΠΡΩΤΟΥΣ ΜΗΝΕΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Ιούνιος 2023

ΜΕ ΠΟΙΟΥΣ ΜΠΟΡΟΥΜΕ ΝΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΟΥΜΕ;

4. ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ: ΧΑΡΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ, ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ, ΕΠΙΛΟΓΗ "ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΚΙΝΗΤΩΝ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ CO-GREEN"

Μάιος 2023 -
Νοέμβριος 2024

ΠΟΙΑ "ΠΡΑΣΙΝΑ" ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΑ ΟΡΑΜΑΤΑ ΕΧΟΥΜΕ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΑΣ;

5. ΤΟΠΙΚΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ: ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΕΙΣ, ΟΜΑΔΕΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑ ΓΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΝΟΗΣΟΥΜΕ ΠΟΙΑ "ΟΡΑΜΑΤΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑΣ" ΕΚΦΡΑΖΟΥΝ ΟΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Ιούλιος-Οκτώβριος
2023

ΑΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΟΥΜΕ ΕΠΑΦΗ ΜΕ ΑΛΛΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ!

6. ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΕΜΠΕΙΡΙΩΝ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΕΤΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

Οκτώβριος 2023

ΠΟΙΕΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΘΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΟΥΝ ΤΙΣ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝ-ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ;

7. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ: Η ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ CO-GREEN ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΚΚΙΝΗΤΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (Ρώμη)

Ιούλιος-Νοέμβριος
2023

ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΥΜΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ!

8. ΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΧΟΛΕΙΟ CO-GREEN (Καρδίτσα, Ελλάδα)

Νοέμβριος-
Δεκέμβριος 2023

Πολωνία

- Κοινότητες**
1. Górnio
  2. Elbląg
  3. Wiązowna
  4. Starachowice

συμμετέχοντες

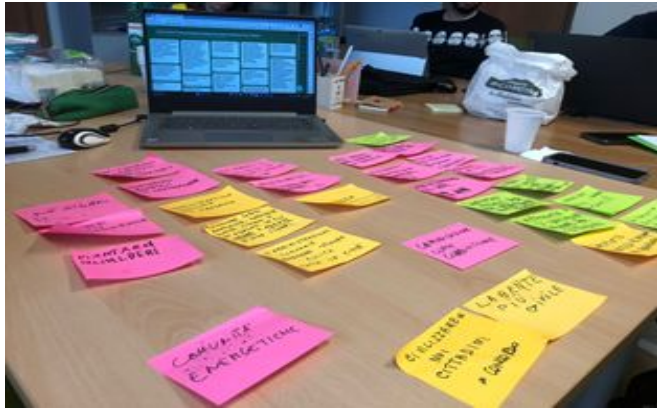
83

Προκλήσεις:

- Η συμμετοχή των κατοίκων στις τοπικές περιβαλλοντικές δραστηριότητες.
- Η ανάγκη για ένα μοντέλο συμμετοχής των πολιτών στις διαδικασίες πράσινης ανάπτυξης.
- Η σύνδεση των δραστηριοτήτων των τοπικών ΜΚΟ με τους νέους πράσινους στόχους τοπικής ανάπτυξης
- Η έλλειψη δραστηριοτήτων που να συνδυάζουν πρωτοβουλίες κατοίκων με εκείνες της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Ιταλία

1. Cosenza Panebianco
  2. Cavalese
  3. Magione
- 80 συμμετέχοντες

Προκλήσεις:

- Η ευαισθητοποίηση των κατοίκων σε περιβαλλοντικά θέματα και βιώσιμες πρακτικές.
- Η εκπαίδευση των κατοίκων σχετικά με τη σημασία της προστασίας του περιβάλλοντος, της αποδοτικότητας των πόρων και της βιώσιμης διαβίωσης.
- Η στοχευμένη επικοινωνία και η άμεση συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων.
- Η ανάγκη ανάπτυξης χώρων πρασίνου και η λήψη μέτρων για την προστασία και την ενίσχυση των τοπικών φυσικών πόρων.

Κροατία

Προκλήσεις:

- Η ακριβής διαχείριση των ρόλων των τοπικών φορέων στις δραστηριότητες πράσινης ανάπτυξης.
- Η αποτελεσματική επικοινωνία με την τοπική κοινότητα.
- Η χρήση ψηφιακών εργαλείων για την οργάνωση των συμμετοχικών διεργασιών.
- Οι εστιασμένες συζητήσεις, ανταλλαγή γνώσεων και στοχευμένες πρωτοβουλίες σε συγκεκριμένους τομείς.

Primorsko-goranska
Županija

συμμετέχοντες

21

Ελλάδα

Καρδίτσα

20 συμμετέχοντες

Προκλήσεις:

- Η επαρκής εκπροσώπηση των διαφορετικών απόψεων από ευρύ φάσμα ενδιαφερόμενων φορέων, συμπεριλαμβανομένων διαφορετικών κοινωνικών, οικονομικών και πολιτιστικών ομάδων,
- Η πληρέστερη κατανόηση των αναγκών, των ανησυχιών και των προσδοκιών της κοινότητας.
- Η ενίσχυση της εμπιστοσύνης των πολιτών στις συμμετοχικές διαδικασίες οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν τη λήψη αποφάσεων από τη διοίκηση.

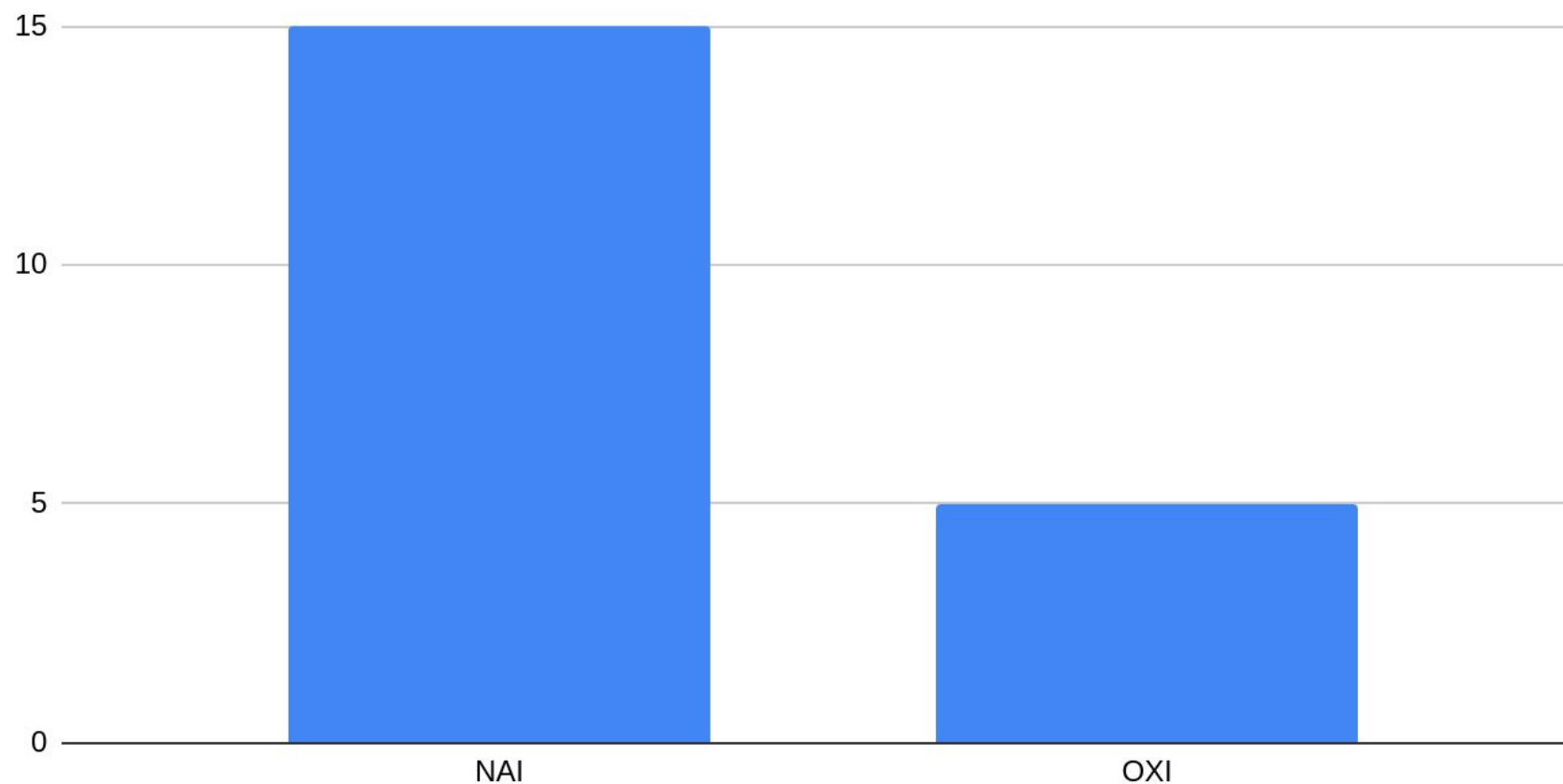
Παρουσίαση αποτελεσμάτων του εργαστηρίου για τις συμμετοχικές διαδικασίες χάραξης πολιτικής. (Παν. Θεσσαλίας 28.4.23)

20 ερωτηματολόγια
11 ερωτήσεις κλειστού
τύπου

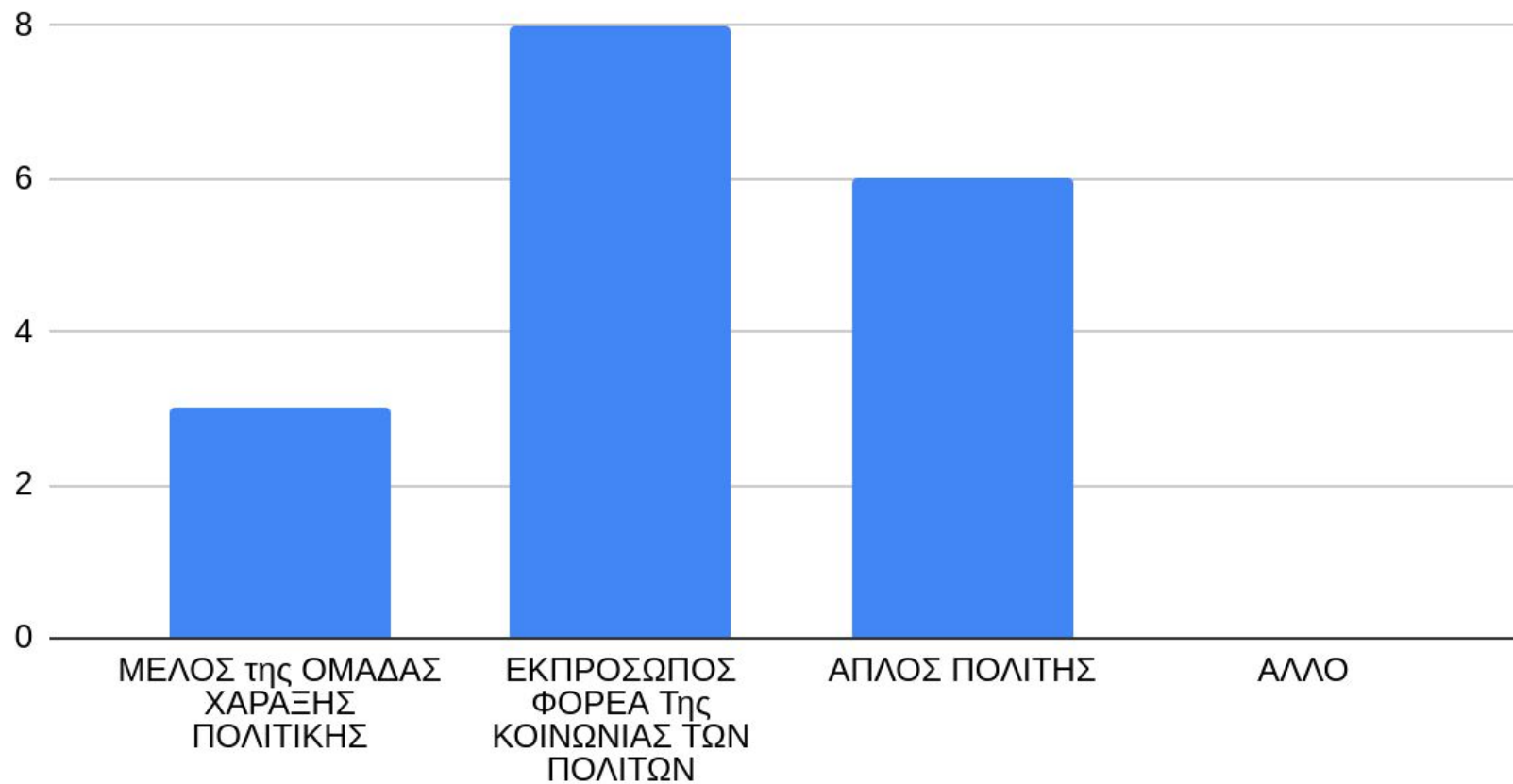
Τα
ερωτηματολόγια
συμπληρώθηκαν
αμέσως μετά
από
συμμετοχική
συζήτηση

Στοχευμένη
θεματολογία για τις
συμμετοχικές
διαδικασίες με τη
συμμετοχή
εκπροσώπων φορέων
της κοινωνίας των
πολιτών.

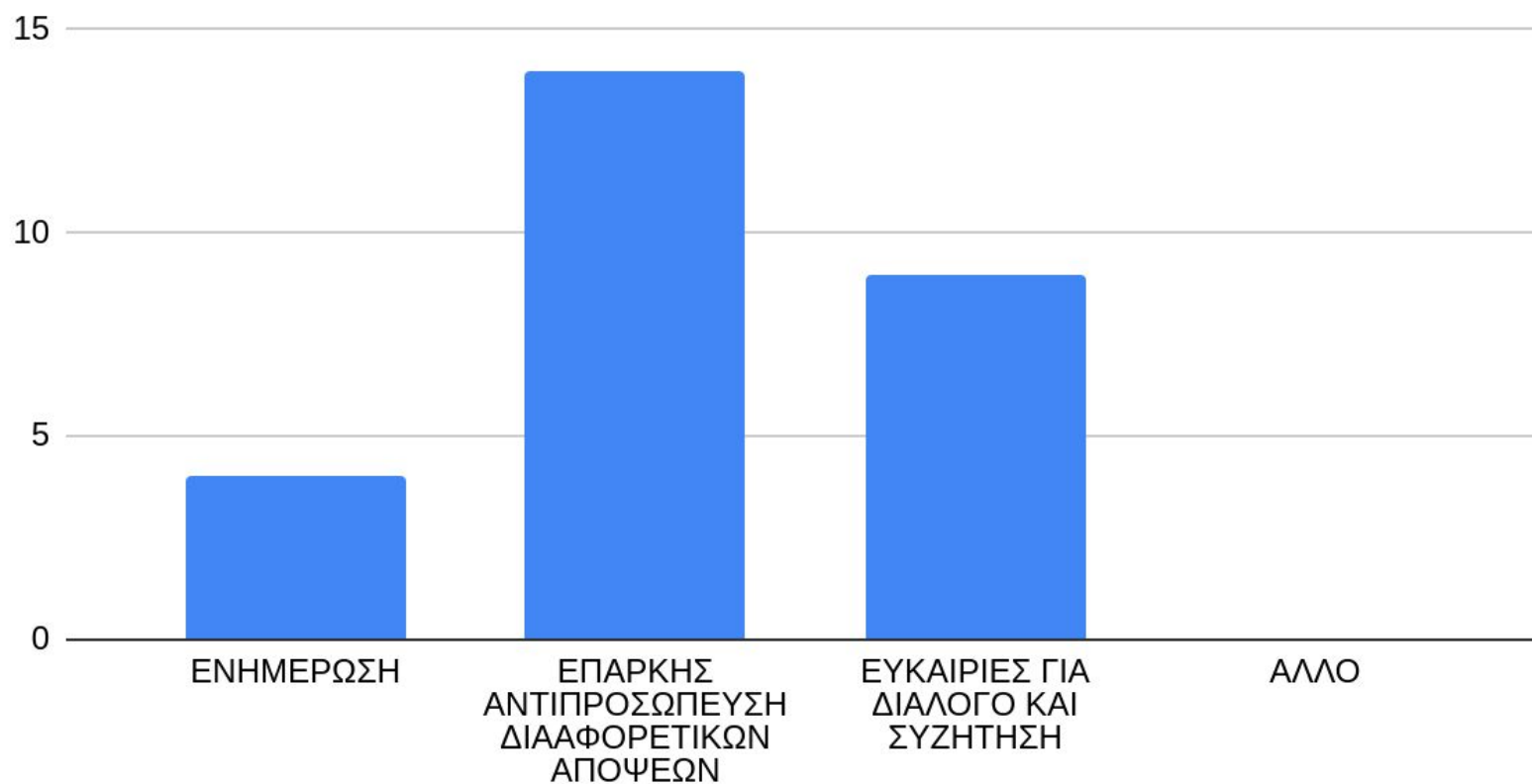
1. Στο πλαίσιο των "πράσινων θεμάτων" (π.χ. προστασία του περιβάλλοντος, βιωσιμότητα κ.λπ.), έχετε συμμετάσχει ποτέ στο παρελθόν σε συμμετοχική διαδικασία (διαμόρφωσης πολιτικής);

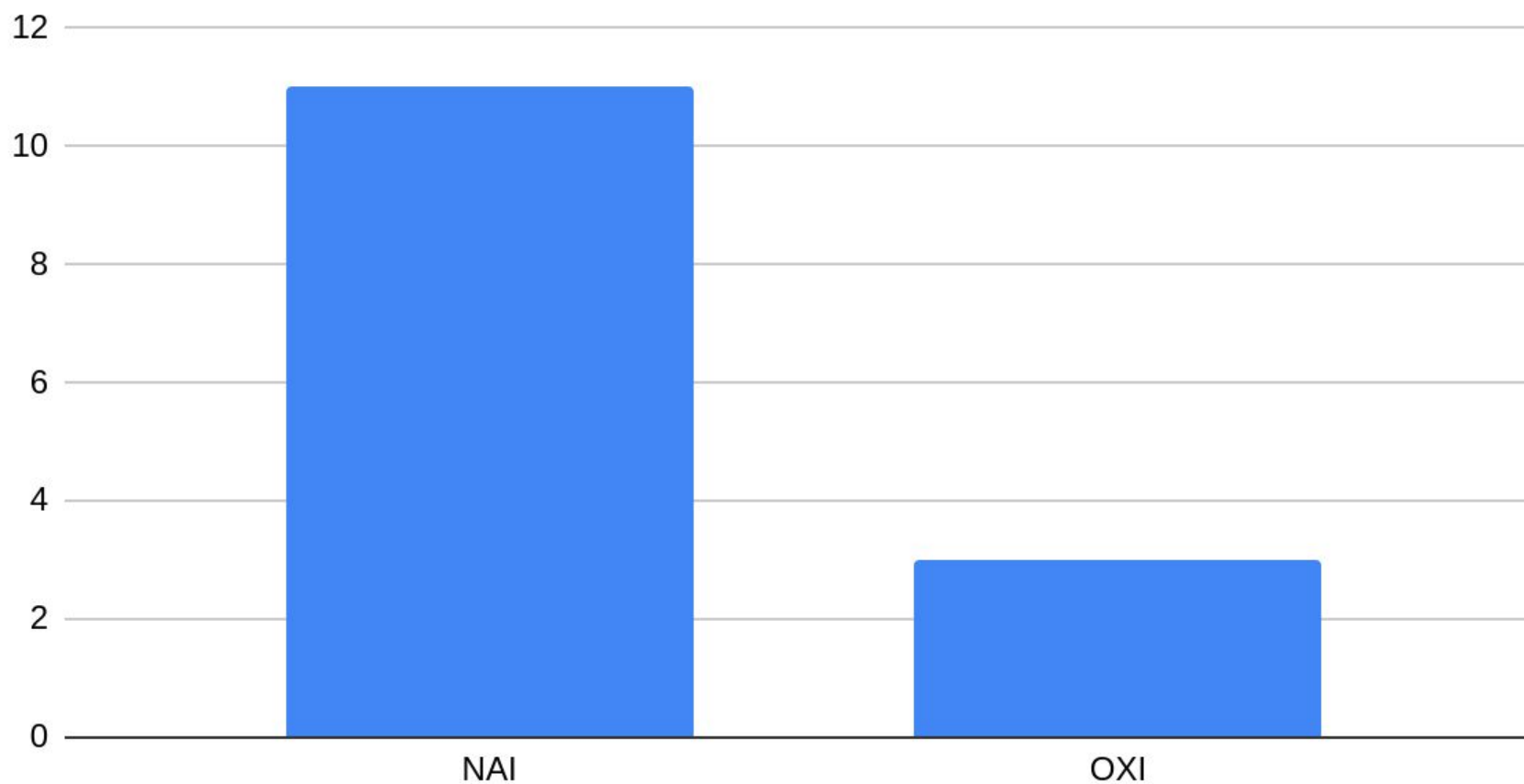
2. Ποιος ήταν ο ρόλος σας στη συμμετοχική διαδικασία (διαμόρφωσης πολιτικής);

5. Κατά τη γνώμη σας, ποιος είναι ο σημαντικότερος παράγοντας επιτυχίας μιας συμμετοχικής διαδικασίας;

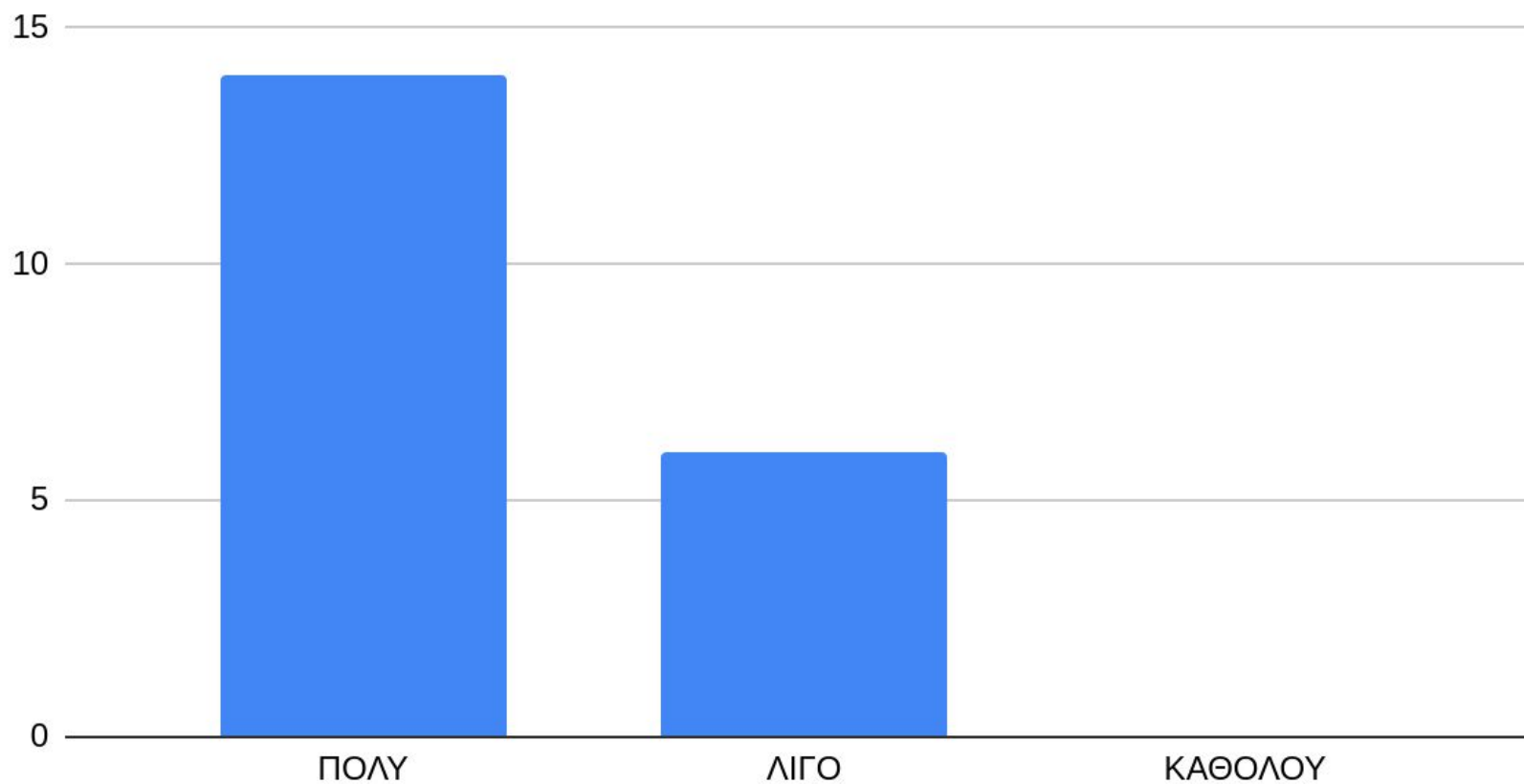

6. Νιώθετε ότι η διαδικασία στην οποία συμμετείχατε άλλαξε κάτι;

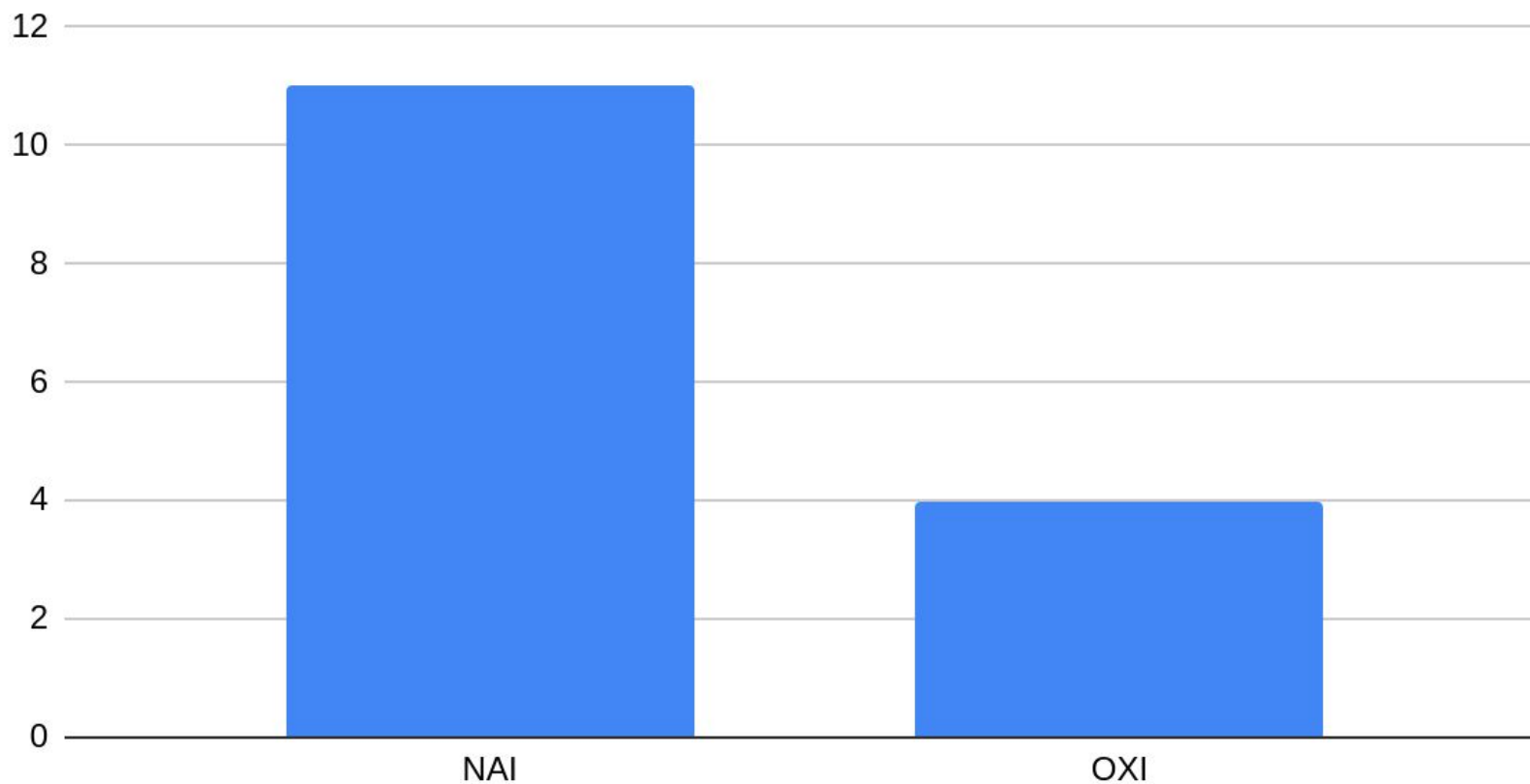

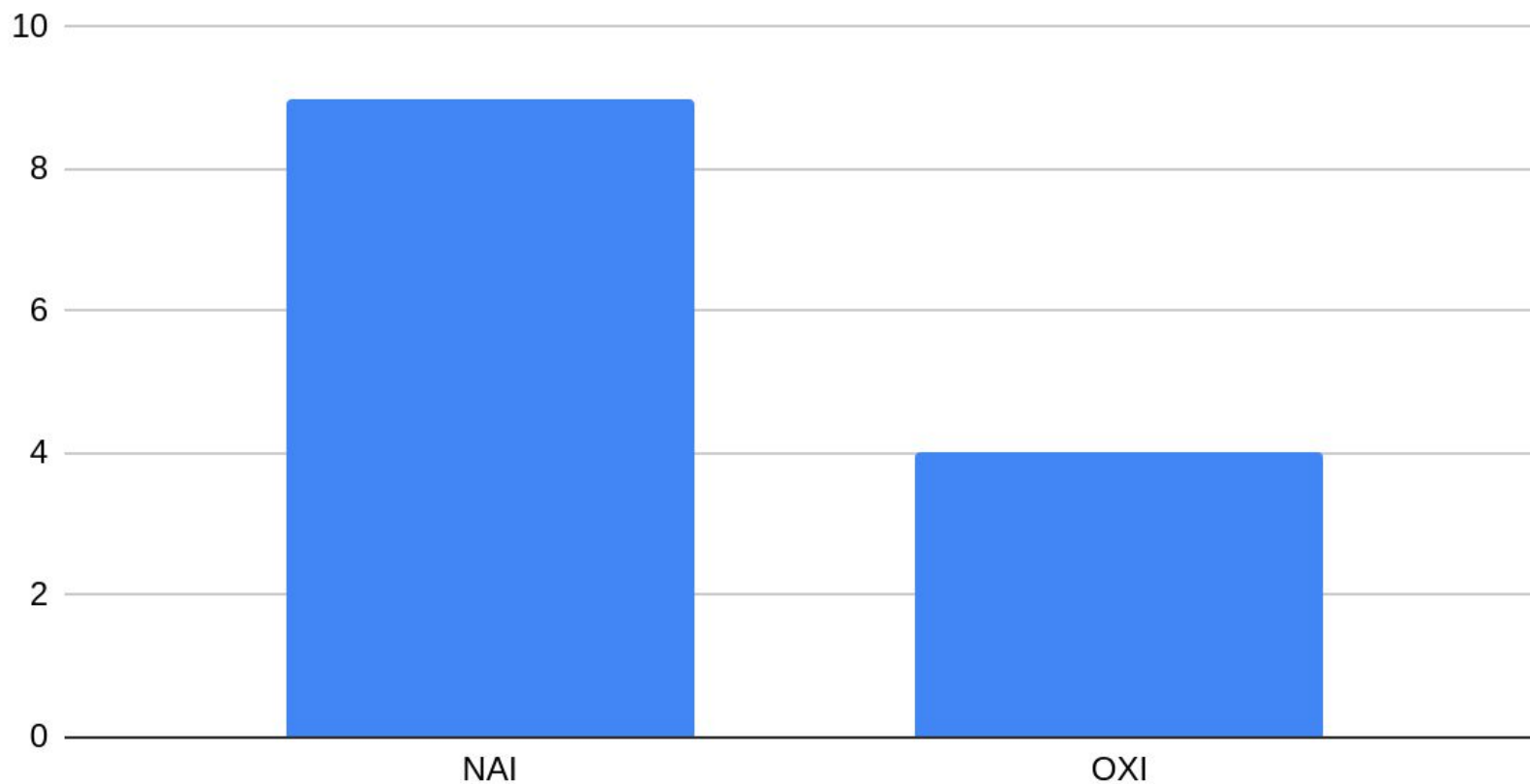
7. Πόσο ικανοποιημένοι ήσαστε από τη συμμετοχή σας στη διαδικασία;

9. Αισθανθήκατε ότι η συμβολή σας εκτιμήθηκε και λήφθηκε υπόψη κατά τη διάρκεια της διαδικασίας;

10. Υπήρχαν συγκεκριμένα αποτελέσματα ή αλλαγές που θεωρείτε ότι ήταν αποτέλεσμα της συμμετοχής σας;

Τοπικές Ομάδες Συζήτησης με θέμα: "ΠΟΙΑ "ΠΡΑΣΙΝΑ" ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΑ ΟΡΑΜΑΤΑ ΕΧΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΣ"

Ποια είναι τα σημαντικά θέματα πράσινης μετάβασης που αφορούν τις τοπικές κοινότητες;

1. Πρόληψη αποτελεσμάτων της μη πράσινης διαχείρισης- π.χ. αντιπλημμυρική προστασία,
2. Βιώσιμη κινητικότητα – π.χ αποφυγή οχημάτων στο κέντρο της πόλης, μείωση του θορύβου, Ηλεκτρικά οχήματα, προώθηση της βάρδισης και χρήσης του ποδηλάτου με κατάλληλες υποδομές κλπ
3. Εναλλακτικές μορφές ενέργειας – π.χ. ενεργειακές κοινότητες, βιομάζα, πρόληψη δασικών πυρκαγιών, αιολική ενέργεια, ενεργειακά παθητικά κτίρια σε νέες κατασκευές κλπ
4. Πολεοδομικός σχεδιασμός και συνεργασία διαφορετικών φορέων και πολιτών στην υλοποίηση έργων – πχ αλση και πάρκα στην πόλη, αξιοποίηση του ποταμού

Χαρτογράφηση αναγκών όλων των πολιτών για πράσινη μετάβαση -Διαβούλευση με:

1. Δημόσιες συγκεντρώσεις όπου οι πολίτες καλούνται να εκφράσουν την άποψη τους με προοπτική να ληφθούν υπόψη οι απόψεις τους.
2. Συνεντεύξεις, ερωτηματολόγια
3. Συζητήσεις σε μικρές ομάδες (focus groups)
4. Τοπικά δημοψηφίσματα

Τοπικές Ομάδες Συζήτησης με θέμα: "ΠΟΙΑ "ΠΡΑΣΙΝΑ" ΚΑΙ ΒΙΩΣΙΜΑ ΟΡΑΜΑΤΑ ΕΧΟΥΜΕ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΣ"

Πώς μπορεί να ενθαρρυνθεί το κοινό να συμμετάσχει; Με ποιες ενέργειες ενημέρωσης:

1. Ενεργητικά και παθητικά μέσα ενημέρωσης: Social media, email, SMS, τηλέφωνο, τοπικό ραδιόφωνο, τοπική τηλεόραση
2. Αξιοποιείς ένα γεγονός που είναι προγραμματισμένο και κάνεις παράλληλη καμπάνια ενημέρωσης- πχ ο ποδηλατικός γύρος, τοπικό φεστιβάλ κλπ
3. Εμπλέκεις την κοινωνία των πολιτών (ΜΚΟ) στη διαδικασία των αποφάσεων διοίκησης και τους ζητάς να ενημερώσουν τα μέλη τους και τις πολίτες γενικότερα
4. Εθελοντισμός – να ενθαρρυνθούν οι πολίτες να προσφέρουν εθελοντική εργασία και να ενημερωθούν σε βάθος μέσα από αυτή τη διαδικασία – πχ δένδροφυτεύσεις, καθαρισμός πάρκων κλπ